

Aleg 853

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem noweli do §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. ust. kraj. Nr. 21.

Wysoki Sejmie!

Podczas rozprawy sejmowej nad sprawozdaniem Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem noweli do §. 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej postawił p. Mieczysław Urbański wniosek o polecenie Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę projekt zmiany §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej w kierunku rozszerzenia prawa Wydziału krajowego dozwolania Reprezentacyom powiatowym poboru dodatków wyższych jak 40% do podatków bezpośrednich.

Ustawa o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 21. zawiera w pierwotnym brzmieniu §. 29. następujące postanowienie:

„Na wydatki nie pokryte dochodami majątku zakładowego, może Rada powiatowa nakładać i pobierać dodatki do podatków bezpośrednich aż do wysokości 10% tychże podatków.

„Dodatki nad 10% aż do 20% od podatków bezpośrednich mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego.

„Dodatki do podatków bezpośrednich, przenoszące 20% lub inne opłaty i repartyce mogą być nałożone tylko na mocy ustawy krajowej.

„Powiatowe dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa i ściągane zapomocą tych samych środków, co podatki“.

Powyższy §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej został ustawą z dnia 17. czerwca 1874 Nr. 51. Dz. u. kr. w ten sposób zmienionym, że przyznano Radzie powiatowej prawo do samoistnego nakładania i pobierania dodatków do podatków bezpośrednich aż do wysokości 20% tychże podatków, że dodatki do podatków nad 20% aż do 40% do podatków bezpośrednich mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego, a wreszcie dodatki do podatków przenoszące 40% tychże, jak również inne opłaty i repartyce mogą być nakładane tylko na mocy uchwały Sejmu.

Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 17. czerwca 1910 LW. 18.250/1910 załatwiając wspomniany wyżej wniosek p. Urbańskiego, uznaje potrzebę rozszerzenia obecnej kompetencji Wydziału krajowego do zezwalania na pobór dodatków powiatowych i wnosi na zmianę §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej o tyle, że podnosi tę kompetencję Wydziału krajowego do zezwalania Radom powiatowym na pobór dodatków do podatków do wysokości 60% podatków bezpośrednich. Wniosek

powyższy uzasadnia Wydział krajowy twierdzeniem, że z rozwojem życia autonomicznego wzrosły znacznie potrzeby Rad powiatowych, jakoto wydatki na cele drogowe, regulację rzek, budowy kolei żelaznych, szpitali, domów ubogich, szkół średnich i zawodowych, zakładanie powiatowych kas oszczędności w formie poręki i wiele innych potrzeb ekonomicznych i kulturalnych.

Celem zaspokojenia choćby najkonieczniejszych potrzeb inwestycyjnych zniewolone są powiaty uciekać się do zaciągania pożyczek i zobowiązań spłacalnych przez szereg lat dodatkami do podatków, które też jednostajnie wzrastają.

Ponadto zwykle potrzeby administracyjne powiatów wymagają coraz większych wydatków, a zwłaszcza od chwili wejścia w życie nowej ustawy drogowej z r. 1907, znoszącej zupełnie prestacje drogowe i oddającej również drogi gminne II. klasy w zarząd Wydziału powiatowego, zaszła potrzeba zwiększenia dotacyi powiatowej na rzecz utrzymania tych dróg, i wpłynęła na podniesienie dodatków powiatowych.

Z przedłożenia przez Wydział krajowy zestawienia pobieranych w ostatnich czteru latach przez Wydziały powiatowe dodatków do podatków bezpośrednich na cele administracyjne i drogowe, okazuje się, że kiedy w r. 1907 tylko w 13 powiatach dodatki powiatowe wynosiły ponad 40% podatków bezpośrednich, a temsamem wymagały zezwolenia Wysokiego Sejmu i cesarskiego zatwierdzenia, to obecnie ilość takich powiatów wzrosła do 34. Również z pozostałych 40 powiatów, w których dodatki do podatków bezpośrednich nie przekraczają 40%, pobiera już obecnie 17 powiatów dodatki w wysokości ponad 35%, wobec czego do kilku lat więcej niż połowa powiatów będzie obciążona dodatkami powiatowymi ponad 40%.

Wszystkie te argumenta przemawiają stanowczo za rozszerzeniem kompetencji Wydziału krajowego w proponowanej przez Wydział krajowy wysokości, a to tembardziej, że przy obecnej wysokości pobieranych przez Reprezentacje powiatowe dodatków do podatków, mogłaby się większa część Reprezentacji powiatowych znaleźć w tem przykrein położeniu, że byłaby pozbawiona środków finansowych do pokrycia koniecznych wydatków, gdyby dotychczasowa kompetencja Wysokiego Sejmu nadal została utrzymana, a Sejm albo wcale w pewnym roku nie był zwołanym, lub został zwołanym w czasie, gdy Reprezentacje powiatowe nie uchwałyły jeszcze budżetu

Potrzebę rozszerzenia dotychczasowych granic kompetencji Wydziału krajowego co do gospodarstwa administracyjnego Rad powiatowych uznał już Wysoki Sejm, uchwalając w dniu 3. lutego 1910 projekt ustawy zmieniającej §. 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej w tym kierunku, że rozszerzono kompetencję Wydziału krajowego do zezwalania Radom powiatowym na zaciąganie pożyczek i zobowiązań aż do wysokości 70% podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, zamiast pierwotnie obowiązującej wysokości 50%. Niniejszy projekt, dotyczący rozszerzenia obecnej kompetencji Wydziału krajowego co do zezwalania na pobór dodatków powiatowych jest tylko logiczną konsekwencją uchwalonej już ustawy zeszłorocznej, skoro bowiem została rozszerzoną kompetencja Wydziału krajowego w kierunku prawa stałego obciążania powiatu, to temsamem winna mu być przyznana odpowiednia dalsza kompetencja co do dozwalania powiatom na czasową wyżkę w pobieraniu opłat podatkowych.

Wobec tego wnosi Komisja administracyjna:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

./. dołączony ./.. projekt ustawy.

Przewodniczący:
Laskowski.

Sprawozdawca:
Schützel.

Ustawa

z dnia . . . . . zmieniająca §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21. w brzmieniu ustawy z 17. czerwca 1874 Dz. u. kr. Nr. 51. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

Dodatki do podatków.

§. 23.

Na wydatki, nie pokryte dochodami majątku zakładowego, może Rada powiatowa nakładać i pobierać dodatki do podatków bezpośrednich aż do wysokości 20% tychże podatków.

Dodatki nad 20% aż do 60% do podatków bezpośrednich mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego.

Dodatki do podatków, przenoszące 60%, równie jak i inne opłaty i repartyce mogą być nakładane tylko na mocy uchwały Sejmu i za cesarskiem zezwoleniem.

Powiatowe dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa i ściągane za pomocą tych samych środków, co podatki.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
